
[2023-31-RE](#)

Causa 2023-31-RE

(Apartaments i Hotels 3000, SLU c/ Roig Ballestà)

Número de registre 202-2023. Recurs d'empara

Sentència del 14 de juliol del 2023

BOPA núm. 93, del 26 de juliol del 2023

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 9 de maig del 2023, per la representació processal de la societat Apartaments i Hotels 3000, SLU, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 20 de setembre del 2022, dictat per la Secció Civil 3 de la Batllia, i, contra l'aute del 18 d'abril del 2023, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants del dret a la defensa i dels principis processals d'audiència i de contradicció, d'igualtat processal i de bona fe processal, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que suspengui els efectes de la sentència del 4 d'abril del 2022, dictada en el marc de la causa núm. 3000382/2021 fins a la resolució d'aquest recurs d'empara, que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la sentència del 4 d'abril del 2022 esmentada, que s'adoptin les mesures per restaurar el dret fonamental vulnerat, d'acord amb les disposicions de l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, i que es condemni el Sr. Carles Roig Ballestà al pagament de les costes processals;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 18 de maig del 2023 que va admetre a tràmit, aquesta causa amb efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 26 de maig del 2023, pel Ministeri Fiscal;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 6 de juny del 2023, per la representació processal del Sr. Carles Roig Ballestà;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 12 de juny del 2023, per la representació processal de la societat Grop, SL;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per les parts i pel Ministeri Fiscal;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Josep-D. Guàrdia Canela;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 4 d'abril del 2022, la Secció Civil 3 de la Batllia va dictar una sentència mitjançant la qual estimava, substancialment, la demanda principal formulada pel Sr. Carles Roig Ballestà contra la societat Grop, SL, i, declarava, entre d'altres, resolt el contracte d'arrendament del local en què s'ubicava l'Hotel Antic i condemnava la societat demandada a deixar d'immediat l'immoble, lliure, vacu i expedit amb l'equipament i el mobiliari que s'hi contenia; a pagar al demandant 28.100,00 € en concepte de rendes vençudes i exigibles, augmentats dels interessos legals produïts d'ençà el 14 de setembre del 2021 fins al seu pagament; i, a partir de l'1 de juliol del 2021, a pagar al demandant 2.000,00 € mensuals, en concepte d'ocupació indeguda, més els serveis per subministraments externs complementaris que es generessin durant aquest període.

1.2. El 28 de juny del 2022, la representació processal de la societat Apartaments i Hotels 3000, SLU (la qual havia signat un contracte de cessió d'explotació hotelera amb la societat Grop, SL) va presentar un incident de nul·litat contra aquesta sentència, d'acord amb les disposicions de l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials, en què sol·licitava la retroacció de les actuacions al moment de la presentació de la demanda per tal de poder contestar-la i exercir els seus drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

1.3. El 20 de setembre del 2022, la Secció Civil 3 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual decidia substancialment inadmetre les proves "1- *Documental per requeriment*" i "2- *Documental per requeriment*" proposades per la societat Grop, SL i admetre la resta de mitjans probatoris; i no declarar la nul·litat de la sentència dictada el 4 d'abril del 2022.

1.4. Tant la representació processal de la societat Apartaments i Hotels 3000, SLU, com la de la societat Grop SL van formular recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 18 d'abril del 2023, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute que desestimava ambdós recursos i confirmava íntegrament la decisió de la primera instància.

1.5. El 9 de maig del 2023, la representació processal de la societat Apartaments i Hotels 3000, SLU va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 20 de setembre del 2022, dictat per la Secció Civil 3 de la Batllia, i, contra l'aute del 18 d'abril del 2023, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants del dret a la defensa i dels principis processals d'audiència i de contradicció, d'igualtat processal i de bona fe processal, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la societat recurrent

- La societat recurrent exposa que la societat Tibidabo, SL va cedir en arrendament l'Hotel Antic a la societat Grop, SL; i que, el 30 de maig del 2019, la societat Grop, SL li va cedir l'explotació de l'hotel, comptant amb tot moment amb el consentiment de la societat Tibidabo, SL.
- L'Hotel Antic va ser adquirit, primerament, per l'entitat bancària, Crèdit Andorrà, SA, el qual al seu torn el va vendre, el 29 d'octubre del 2020, al Sr. Carles Roig Ballestà.
- El 9 de juny del 2022, el nou propietari li va comunicar l'existència de la sentència del 4 d'abril del 2022, mitjançant la qual es resolva el contracte d'arrendament de l'Hotel Antic, indicant que se li havia de retornar immediatament la seva possessió.
- Aquesta part al·lega que no ha pogut exercir el seu dret a la defensa davant les pretensions de la part agent i que, per consegüent, se li ha vulnerat aquest dret, ja que s'ha vist perjudicada per les resolucions dels tribunals ordinaris, que contenen errors greus d'apreciació respecte dels fets que consten en les actuacions, així com respecte de les proves aportades per aquesta part, i que també se li han vulnerat els principis processals d'audiència i de contradicció, d'igualtat processal i de bona fe processal.
- Manifesta que hagués hagut de ser part demandada en el procediment, perquè l'agent es va subrogar, no només en el contracte d'arrendament, sinó també en la cessió d'explotació hotelera, la qual era consentida per aquest com es desprèn dels WhatsApps que consten en les actuacions, no tractant-se, per tant, d'una *res inter alios*.
- Aquesta part no comparteix l'argument de la Sala Civil d'acord amb el qual ella estava al corrent del litigi pel fet que la Batllia li havia sol·licitat diversa documentació mitjançant un ofici judicial, ja que desconeixia tant l'objecte del litigi, com les conseqüències que se'n podien derivar.
- Afegeix que el fet que s'extingeixi el contracte d'arrendament no ha de comportar l'extinció del contracte de cessió d'explotació del negoci, ja que, d'acord amb l'article 34.3 de la Llei d'arrendament de finques urbanes, "*El dret del sotsarrendatari s'extingeix quan s'extingeix el de l'arrendatari, llevat que s'hagi pactat altrament*", però en aquest cas no es tracta d'un sotsarrendament, sinó d'un contracte de cessió d'explotació, per tant, aquest article no és aplicable.
- Cas que es considerés que aquest article fos aplicable, aquesta part al·lega que caldria contemplar l'excepció que s'estableix, és a dir, que el dret del sotsarrendatari no s'extingiria amb el de l'arrendatari, perquè es van pactar unes obligacions temporals diferents en el contracte de cessió d'explotació d'aquelles establertes en el contracte d'arrendament.
- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que suspengui els efectes de la sentència del 4 d'abril del 2022, dictada en el marc de la causa núm. 3000382/2021 fins a la resolució d'aquest recurs d'empara, que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la sentència del 4 d'abril del 2022 esmentada, que s'adoptin les mesures per restaurar el dret fonamental vulnerat, d'acord amb les disposicions de l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, i que es condemni el Sr. Carles Roig Ballestà al pagament de les costes processals.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- De manera prèvia, la Sala Civil exposa els elements fàctics que configuren la causa: 1) l'1 de gener del 2012, la societat Tibidabo, SL, propietària de l'Hotel Antic, va signar un contracte d'arrendament d'aquest hotel amb la societat Grop, SL per una durada de 7 anys; 2) el 30 de maig del 2019, la societat Grop, SL va atorgar un contracte de cessió de l'explotació de l'hotel a la societat Apartaments i Hotels 3000, SLU, amb el consentiment de la societat Tibidabo, SL; 3) el 4 de març del 2020, l'Hotel Antic va ser adquirit per Crèdit Andorrà, SA, mitjançant cessió judicial de béns, el qual al seu torn el va vendre, el 29 d'octubre del 2020, al Sr. Carles Roig Ballestà, subrogant-se en aquest moment en la posició de part arrendadora; la Sala Civil, precisa, a més, que l'entitat bancària li va fer cessió expressa de les accions derivades del contracte d'arrendament existent, per reclamar allò que no havia percebut des de la data de la seva adquisició; i, 4) el 6 de novembre del 2020, el Sr. Carles Roig Ballestà va comunicar a la societat Grop, SL la compra de l'hotel i la seva subrogació en la posició d'arrendador.

- Segons el parer de la societat Apartaments i Hotels 3000, SLU, l'adquisició de l'hotel implica la subrogació del propietari en la posició del seu arrendador (Grop, SL), al·lega que no tenia coneixement de la demanda presentada contra la societat Grop, SL i considera que el demandant hagués hagut de dirigir també la demanda en contra seva, ja que no desconeixia l'existència del contracte de cessió de l'explotació de l'hotel a favor seu. Per consegüent, al·lega que se l'ha situat en indefensió.

- La Sala Civil declara que pel fet d'haver adquirit un establiment hotelier, no es pot exigir al propietari cap obligació respecte d'un contracte de cessió d'explotació hotelera que va atorgar la societat arrendatària (Grop, SL) amb una tercera societat, ja que per al propietari es tracta d'una *res inter alios*.

- Precisa que com estableix l'article 35.3 de la Llei d'arrendaments de finques urbanes en relació amb els sotsarrendaments, els drets del cessionari s'han d'entendre extingits amb els de l'arrendatari, ja que altrament aquell no podria retornar el local lliure i vacu en finalitzar el termini o declarar-se resolt el contracte, com és el cas en aquesta causa.

- Afegeix que el fet de conèixer l'existència del contracte de cessió de l'explotació hotelera abans de presentar la demanda no comporta l'existència d'un litisconsorci passiu necessari que obligui a demandar la societat recurrent.

- Recorda que el litisconsorci passiu necessari es produeix quan per raó de l'objecte del procés, les pretensions exercides només es poden fer efectives davant de diverses persones considerades conjuntament, havent totes de ser demandes conjuntament com a litisconsorts.

- En aquest cas, en què l'objecte del procés era el desnonament, el vincle contractual només afectava al propietari i a la societat Grop, SL.

- Per acabar, insisteix en què el demandant no podia causar cap indefensió a la societat recurrent, d'una banda, perquè no tenia cap obligació de demandar-la, i, d'altra banda, perquè la societat recurrent sí que coneixia l'existència del judici, ja que la Batllia li va efectuar un requeriment d'informació, com s'acredita en el contingut dels WhatsApps que consten en les actuacions (folis 29 i següents).

- Per aquests motius, desestima el recurs d'apel·lació de la societat recurrent presentat contra la desestimació del seu incident de nul·litat.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- Segons el parer del Ministeri Fiscal, el fet que la societat recurrent tingués una relació contractual amb la societat Grop, SL, no li confereix qualitat de part en el procediment d'arrendaments: d'una banda, perquè, d'acord amb l'article 279 del Codi de procediment civil, només tenen la qualitat de legitimaris els arrendadors i els arrendataris de la finca objecte del contracte d'arrendament. En aquest cas, la societat recurrent no era part en el contracte d'arrendament de l'Hotel Antic, sinó que només es trobava unida en el marc d'una cessió d'explotació mercantil amb la societat Grop, SL. Per tant, la societat recurrent no té interès, ni tampoc té legitimació.

- A més, recorda que el compliment dels drets i de les obligacions derivats del contracte d'arrendament han de ser respectats per l'arrendador i per l'arrendatari, i, en cap cas, l'acció i/o l'omissió per part d'un tercer al contracte pot ser obstacle a les accions que puguin derivar-se dels incompliments contractuals, com és l'acció resolutòria, i per consegüent, el desnonament.

- D'altra banda, constata que la part recurrent va tenir coneixement de l'existència del procediment d'arrendaments, i no va instar cap petició d'intervenció voluntària. Aquesta qüestió està degudament acreditada en les actuacions, per tant, no es pot prevaler d'una indefensió, d'acord amb la jurisprudència constitucional (veg. les causes 2017-19-RE i 2009-19-RE, entre d'altres).

- Per aquests motius, el Ministeri Fiscal s'oposa a la demanda formulada per la societat recurrent.

2.4. Argumentació del Sr. Carles Roig Ballestà

- De manera prèvia, aquesta part considera que en aquesta causa no s'ha produït la vulneració de cap dels drets al·legats per la societat recurrent. Segons el seu parer, la societat recurrent es limita a reiterar els mateixos arguments que van ser degudament examinats i contestats pels tribunals ordinaris.

- Quan va adquirir l'immoble no es va subrogar en el contracte d'explotació en lloc i condició de l'antiga propietària de l'edifici que era la societat Tibidabo, SL. Precisa que aquesta antiga propietat i l'arrendatària, Grop, SL eren entitats vinculades, que compartien un 60% de socis, circumstància que podia crear dubtes.

- No obstant això, també exposa que hi ha diferents elements que permeten acreditar que la societat recurrent estava al corrent de l'existència del judici de resolució del contracte d'arrendament, desnonament i reclamació de les rendes per part seva, així com del termini de finalització del contracte d'arrendament.

- Aquesta part reitera que el contracte d'arrendament i el contracte de cessió d'explotació son dos contractes diferents; no hi ha litisconsorci passiu necessari, ja que l'explotadora no pot al·legar cap dret propi davant l'arrendador, no obstant això la sentència recaiguda en el judici d'arrendaments urbans genera efectes reflexes o de cosa jutjada en la posició de l'explotadora.

- Altra cosa és que l'explotadora hagués volgut intervenir voluntàriament, però no ho va sol·licitar, i no pot ara al·legar la vulneració del seu dret a la defensa; ans al contrari, allò que concorre en aquest cas és mala fe i temeritat per part de la societat recurrent, que va esperar deliberadament el

pronunciament de la sentència per instar la seva demanda per tal d'entorpir i dilatar la seva execució.

- Pel que fa als arguments de la societat recurrent respecte de la interpretació de l'article 34.3 de la Llei d'arrendaments de finques urbanes, respecte dels sotsarrendaments, aquesta part considera que es tracta d'una qüestió de legislació ordinària.
- En qualsevol cas, en extingir-se el contracte d'arrendament, s'extingeix el contracte d'explotació, no només per aplicació analògica de l'article anteriorment esmentat, sinó pels efectes reflexes i de cosa jutjada de la sentència dictada, en cas contrari no es podrien fer efectius els drets judicialment reconeguts del propietari de l'edifici.
- Sobre l'al·legació relativa als pactes que la societat recurrent hagués pogut fer, no consta en el contracte d'explotació cap pacte exprés; i sobre la durada de 7 anys, destaca que aquesta durada únicament s'hauria de respectar cas que es complissin els drets i les obligacions de les parts i això hagués requerit que l'arrendatària complís el seu deure de pagament de les rendes, cosa que no va fer.
- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que desestimi aquest recurs d'empara i que imposi a la societat recurrent la totalitat de les costes processals causades a aquesta part.

2.5. Argumentació de la societat Grop, SL

- Aquesta part està d'acord en què s'ha vulnerat el dret a la defensa de la societat recurrent, la qual ha de ser considerada un tercer de bona fe en el procediment d'arrendaments urbans.
- Addueix que quan el Sr. Carles Roig Ballestà va adquirir l'immoble es va subrogar de forma expressa tant en allò que es refereix als drets, com en les obligacions, tal com s'especificava en l'escriptura de compravenda.
- El comprador era coneixedor de la qualitat que la societat recurrent ostentava, però no li interessava que aquesta societat comparegués per fer valer els seus drets en la causa de desnonament.
- En aquest cas, d'acord amb la jurisprudència del Tribunal Constitucional, aquesta part considera que per garantir el dret a la defensa de la societat recurrent, el Sr. Carles Roig Ballestà hagués hagut de formular demanda contra la societat Apartaments i Hotels 3000, SLU i no únicament contra la societat Grop, SL.
- Per aquests motius, demana al Tribunal Constitucional que tingui aquesta part per adherida al recurs d'empara presentat per la societat Apartaments i Hotels 3000, SLU.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Ja en el moment processal de l'admissió a tràmit van quedar resoltes dues qüestions que, en principi, aquest recurs d'empara plantejava. En primer lloc, la recurribilitat de la resolució contra la qual s'interposava. L'acte de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia era, com ell mateix proclamava al seu final, "*ferm i executiu*", i, per tant, el recurs d'empara era procedent segons allò

que disposa l'article 86 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, en relació amb l'article 18 *quater* de la Llei transitòria de procediments judicials. En segon lloc, es va considerar procedent accedir a la petició de suspensió de l'executivitat de la resolució objecte del recurs d'empara. Es va entendre que hi podia haver un cert *periculum in mora*, perquè una eventual execució podia ocasionar un perjudici greu i de difícil reparació; i que hi havia el suficient *fumus boni iuris*, ja que els arguments presentats tenien naturalesa suficient per acordar la suspensió *in limine litis*.

3.2. Convé ara penetrar en el fons de l'assumpte i examinar amb més profunditat els arguments pels quals l'entitat recurrent demana l'empara d'aquest Tribunal. Substancialment al·lega, en el seu escrit d'interposició del recurs i encara ho desenvolupa més en el seu escrit de conclusions, que havia d'haver estat part en el procediment civil i que, en no haver pogut tenir aquesta condició, s'havia vulnerat el seu dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució. Aquesta és una qüestió d'índole exclusivament civil i processal sobre la qual aquest Tribunal ni pot, ni ha de pronunciar-se. La seva missió s'ha de limitar a resoldre si la decisió dels tribunals de la jurisdicció ordinària, competent en la matèria, que va determinar que la societat recurrent no havia d'ostentar necessàriament la condició de part, és una decisió motivada i fonamentada en Dret i si li ha causat una indefensió amb virtualitat constitucional. Com aquest Tribunal ha repetit en nombroses ocasions, la seva funció jurisdiccional no constitueix una tercera instància, d'ample espectre competencial i funcional -*novum iudicium*-, després de la primera davant la Batllia i la segona davant el Tribunal Superior de Justícia. Tampoc és un tribunal de cassació amb la finalitat d'assegurar la primacia de les lleis i trencar les sentències que les infringeixin o crebantin. La missió del Tribunal Constitucional se centra i es limita a garantir la supremacia de la Constitució i els drets fonamentals i les llibertats públiques que aquesta estableix i proclama. Per consegüent, amb el recurs d'empara no es tracta d'oferir a la part recurrent una nova oportunitat de formular les mateixes al·legacions anteriors o unes altres de diferents, ni el Tribunal ha de manifestar el seu acord o desacord amb la solució donada al litigi pels tribunals de la jurisdicció ordinària, ja que és a ells a qui correspon la *subtilitas* hermenèutica de cercar, de seleccionar, de discernir, d'interpretar i d'aplicar la legislació o altres fonts de dret corresponents al cas.

3.3. Entrant en la consideració del cas concret sotmès a la jurisdicció d'aquest Tribunal, la part recurrent, com ja s'ha indicat, denuncia la vulneració del dret a la jurisdicció, la garantia del dret a la defensa i la infracció d'un seguit de principis processals -així els denomina *expressis verbis*- com els d'audiència i de contradicció, d'igualtat i de bona fe que, en ells mateixos, no constitueixen drets fonamentals a salvaguardar mitjançant el recurs d'empara, llevat que afectin al dret fonamental al procés just. Pel que fa al dret a la jurisdicció, d'una banda, cal remarcar que la societat recurrent, en el moment en què ho ha volgut, ha tingut accés a la jurisdicció; i, d'altra banda, que les dues resolucions contra les quals s'adreça el recurs contenen una fonamentació en Dret de la seva decisió, que s'ha de considerar suficient. Especialment en el fonament de dret tercer de l'aute de la Batllia i en els fonaments de dret tercer, quart, cinquè i sisè de l'aute de la Sala Civil. En ells es raona que la societat recurrent podia haver intervingut en el litigi. Podia haver-ho fet en alguna de les formes d'intervenció de tercers en el procés que, des del punt de vista subjectiu estableixen els articles 36 -intervenció voluntària-, 37 -intervenció provocada- o 38 -intervenció per crida del tribunal- del Codi de procediment civil i que, des del punt de vista formal la doctrina denomina, intervenció principal, litisconsorcial o adhesiva. I no era absolutament necessària la seva presència, perquè la relació jurídica que es debatia en el litigi era estrictament personal entre la propietat i l'arrendatari del local de negoci, sense que aquest, i tampoc el tercer ocupant de l'immoble, estigués especialment protegit legalment quant al termini (mínim o de pròrroga forçosa) o algun altre element. Els eventuals drets de l'entitat recurrent derivarien del contracte perfeccionat amb l'arrendatari que podria ser considerat subarrendament, o millor arrendament d'indústria o d'empresa, entenent per tal l'arrendament d'una unitat patrimonial dotada de vida pròpia i susceptible de ser immediatament

explotada. I en aquest cas, per aplicació del principi *resoluto iure dantis resolvitur ius concessum*, l'extinció del contracte d'arrendament del local de negoci comporta automàticament la de l'arrendament d'indústria concertat per l'arrendatari dels locals, sens perjudici de l'eventual reclamació que per incompliment del contracte pugui efectuar l'arrendatari d'empresa contra el seu arrendador. Els tribunals d'instància raonen, a més, que l'avui societat recurrent va tenir coneixement de la tramitació del procediment i, per tant, que no es pot considerar que s'hagi vulnerat el seu dret a la defensa.

3.4. Aquest Tribunal Constitucional ha declarat, en una jurisprudència constant, que el recurs d'empara es dona només contra la vulneració dels drets fonamentals reconeguts a la Constitució i no contra els principis, ni que siguin aquells que l'article 3 incorpora al text constitucional. Per tant, no és procedent aquest recurs contra els principis processals als quals es refereix la societat recurrent, fora del cas que la seva infracció suposi una vulneració del dret fonamental a un procés just, en què s'integren alguns dels drets enunciats a l'article 10 de la Constitució i altres que resulten fonamentalment de l'article 6 -dret a un judici equitable- del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals. No hi ha hagut cap vulneració dels principis d'audiència i de contradicció, perquè, com s'ha dit, la societat recurrent podia haver comparegut o instat la seva compareixença en el procés de desnonament tramitat contra l'arrendatari del local del negoci i, finalment, ha tingut l'oportunitat de ser escoltat i de contradir les pretensions que podrien afectar-lo. En aquest sentit tampoc es pot parlar de vulneració del principi d'igualtat processal o d'igualtat d'armes i la seva al·legació del principi de bona fe queda desvirtuada pel fet del seu coneixement sobre la tramitació del litigi, com encertadament assenyalen les resolucions recorregudes. Finalment, i com al·leguen tant el Ministeri Fiscal com la part recorreguda, la doctrina d'aquest Tribunal, de la qual es una mostra la sentència del 16 d'octubre del 2017 (causa 2017-19-RE) determina que no tota indefensió provoca una vulneració del dret fonamental establert a la Constitució, sinó que és exigible que a més de real i efectiva no sigui fruit de la negligència de la part que manifesta haver-la sofert. I continua dient que: "*Per poder esbrinar si ha existit indefensió, el Tribunal Constitucional ha de formar un "judici de conjunt" sobre el procés en si mateix i sobre la infracció al·legada. Amb el benentès que no es tracta d'enjudiciar-lo des dels paràmetres de la jurisdicció ordinària, sinó atenent només a la possible rellevància constitucional dels vicis al·legats*". Així doncs, el recurs d'empara no pot prosperar tampoc per aquest motiu.

3.5. De conformitat amb l'article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, la desestimació del recurs d'empara comporta la condemna en costes de la part recurrent. Aquesta condemna, no obstant això, no comprèn les costes corresponents a la societat Grop, SL que ha comparegut en la causa als mers efectes de manifestar la seva adhesió al recurs que es desestima.

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Desestimar el recurs d'empara 2023-31-RE interposat per la representació processal de la societat Apartaments i Hotels 3000, SLU contra l'aute del 20 de setembre del 2022, dictat per la Secció Civil 3 de la Batllia, i, contra l'aute del 18 d'abril del 2023, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

2. Declarar que no s'han vulnerat el dret fonamental a la jurisdicció, ni el dret a la defensa, i, que no s'han infringit els principis processals d'audiència, de contradicció, i, d'igualtat i de bona fe processals.

3. Condemnar la part recurrent al pagament de les costes processals, d'acord amb el contingut expressat en el punt 3.5 d'aquesta sentència.

4. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal de la societat recurrent, a la representació processal del Sr. Carles Roig Ballestà, a la representació processal de la societat Grop, SL, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 14 de juliol del 2023.

Jean-Yves Caullet
President

Joan Manel Abril Campoy
Vicepresident

Dominique Rousseau
Magistrat

Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat